

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu, v trestnej veci obvineného **ml. A. P.**, **pre zločin lúpeže** podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde v Považskej Bystrici pod sp. zn. 1 T 104/07, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 14. mája 2009 v Bratislave dovolanie obvineného A. P. proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 22. októbra 2008, sp. zn. 3 To 147/2007, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. P. **sa odmieta.**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Považskej Bystrici rozsudkom zo 14. novembra 2007, sp. zn. 1 T 104/2007, uznal obvineného ml. A. P. za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 24. februára 2007 asi o 04:00 hod. v P., na chodníku za budovou baru „M.“ v opitom stave fyzicky napadol tam prítomného M. B., nar. X. tak, že rozbehol sa za ním a zozadu ho kopol nohou do oblasti chrbta, následkom čoho sa zohol a otočil, pričom obžalovaný ml. A. P. vytiahol skladací nôž, ktorý mu najskôr spadol na zem a keď ho zodvihol, tento asi zo vzdialenosti 1 až 1,5 m namieril na neho so slovami „daj mi peniaze“ a keď M. B. nereagoval, opäť zopakoval svoju požiadavku so slovami „daj všetko čo máš“, načo sa M. B. rozbehol a utiekol, aby mohol privolať hliadku polície.

Za to bol obvinenému ml. A. P. okresným súdom podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/, § 117 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia

slobody vo výmere dvoch rokov, ktorého výkon mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienične odložený na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd uložil obvinenému trest prepadnutia veci – 1 ks vreckového nožika.

Na základe odvolania obvineného rozhodol Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 22. októbra 2008, sp. zn. 3 To 147/2007, tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom podmieničnom treste odňatia slobody zrušil a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. a podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. a § 117 ods. 1 Tr. zák. odsúdil obvineného ml. A. P. na trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienične odložil a podľa § 119 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov.

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd konštatoval, že okresný súd vykonal všetky dostupné a potrebné dôkazy v záujme zistenia skutkového stavu veci, objasnenia všetkých skutočností významných pre rozhodnutie a na podklade vykonaných dôkazov správne zistil okolnosti, za ktorých sa obvinený dopustil konania uvedeného v skutkovej vete napadnutého rozsudku okresného súdu. Krajský súd považoval odvolacie námietky obvineného za nedôvodné, keď poukázal na dôkazy, ktoré vyvracali jeho argumentáciu, že nemal motív na lúpežné prepadnutie. Krajský súd vychádzal najmä z výpovede svedka – poškodeného ako aj policajta S. M., ktorý potvrdil neprimerané správanie obvineného, keď sa k nemu v inkriminovanú noc priblížili motorovým vozidlom, ktoré nebolo označené ako policajné. Rovnako sa tak neukázalo pravdivým tvrdenie obvineného, že mal pri sebe dostatok finančných prostriedkov na cestu domov (570 Sk), keď zo zápisnice o obmedzení osobnej slobody obvineného zo dňa 24. februára 2007 vyplývalo, že mal pri sebe hotovosť iba 77,50 Sk.

Z vyššie uvedených dôvodov si potom krajský súd osvojil skutkové a právne závery okresného súdu, avšak zistil, že okresný súd pochybil pri ukladaní trestu obvinenému, a to konkrétne pri podmieničnom odklade výkonu trestu, pretože pri podmieničnom odklade výkonu trestu mladistvému páchatel'ovi mal správne použiť ustanovenie § 119 ods. 1 Tr. zák.,

ktoré je vo vzťahu k určení dĺžky skúšobnej doby mladistvému páchatel'ovi špeciálnym ustanovením.

Krajský súd napokon uložil podľa správnych zákonných ustanovení obvinenému trest odňatia slobody s jeho podmieneným odkladom v rovnakej výmere ako tento uložil okresný súd.

Proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 22. októbra 2008, sp. zn. 3 To/147/2007 podal obvinený A. P., prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. J. K., dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Obvinený namietal kvalifikáciu skutku uvedeného v rozsudku okresného ako aj krajského súdu, pretože takto vymedzený skutok nie je zločinom lúpeže, a to preto, že sa takto skutok nikdy nestal a popisoval úvahy pravdepodobnosti uskutočnenia takého skutku. Poukázal pri tom na tú skutočnosť, že skladačí nôž sám osebe (bez uvedenia jeho veľkosti a toho, či bol otvorený alebo zatvorený) nemôže byť zbraňou v zmysle § 138 písm. a/ a § 122 ods. 3 Tr. zák. pokiaľ nie je jednoznačne preukázané, že bol použitý na útok, a že tento útok urobil dôraznejším. V danom prípade, podľa dovolacích námietok obvineného, takáto skutočnosť nebola preukázaná. K týmto skutkovým okolnostiam ďalej dodal, že v skutkovej vete absentuje vyjadrenie ovplyvnenia alkoholom tak jeho ako aj poškodeného a dôvod prečo utekal poškodený, či preto, aby volal políciu, alebo že mal obavu z jeho konania.

Navrhol preto, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. a v § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v jeho neprospech a zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. októbra 2008, sp. zn. 3 To/147/2007, ako aj rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 14. novembra 2007, sp. zn. 1 T/104/2007 a prikázal Okresnému súdu v Považskej Bystrici, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prorokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici, ktorý ho považoval za nedôvodné, nakoľko bolo súdmi dostatočne preukázané, že obvinený ml. A. P. sa dopustil zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 písm. i/ Tr. por. dovolanie je možné podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Rozsah preskúmovacieho oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Tento záver vyplýva stricto sensu z doslovného výkladu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. za bodkočiarkou, ktorý je podporený sensu lato samotným vymedzením dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb, ale nie k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého alebo druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať iba odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. poriadku). Preto nemožno s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov vyvodzovať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. poriadku.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. poriadku je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad potom odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Do úvahy prichádzajú iba alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo nešlo o trestný čin.

Hlavné dovolacie námietky obvineného spočívali v tom, že skutok, tak ako je vymedzený v napadnutých rozsudkoch súdov sa nikdy nestal, ani stať nemohol (odporuje fyzikálnym zákonom) ako aj to, že nebolo preukázané, či nôž mohol urobiť útok na poškodeného dôraznejším.

Prvá z týchto dovolacích námietok však s ohľadom na vyššie uvedený výklad ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. stojí mimo zákonného rámca tohto dovolacieho dôvodu.

Do úvahy prichádzajúcou skutočnosťou spočívajúcou v posúdení právnej kvalifikácie je, či skladací nôž, ktorý mal pri sebe obvinený a ktorý vytiahol na poškodeného, naplnil kvalifikačný znak § 188 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., že čin bol spáchaný so zbraňou.

Podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a tento čin spácha závažnejším spôsobom konania, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov.

Závažnejším spôsobom konania sa podľa § 138 písm. a/ Tr. zák. rozumie páchanie trestného činu so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157 Tr. zák.

Trestný čin je podľa § 122 ods. 3 Tr. zák. spáchaný so zbraňou, ak páchatel' alebo s jeho vedomím niektorý zo spolupáchatel'ov použije zbraň na útok, na prekonanie alebo zamedzenie odporu alebo ju má na taký účel pri sebe; zbraňou sa rozumie, ak z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné, každá vec, ktorou možno urobiť útok proti telu dôraznejším. Trestný čin je spáchaný so zbraňou aj vtedy, ak páchatel' použije napodobeninu zbrane, alebo ju má pri sebe s úmyslom, aby bola považovaná za pravú.

Zbraňou sa teda rozumie zbraň v technickom slova zmysle (napr. strelná zbraň, sečná alebo bodná zbraň), ale aj ktorákoľvek iná vec, ktorá môže urobiť útok proti telu dôraznejším.

Ak obvinený vytiahol skladací nôž, ktorý mu najskôr spadol na zem, a keď ho zodvihol, tento asi zo vzdialenosti 1 až 1,5 m namieril na poškodeného so slovami „daj mi peniaze“

a keď poškodený M. B. nereagoval, opäť zopakoval svoju požiadavku so slovami „daj všetko čo máš“, načo sa poškodený M. B. rozbehol a utiekol, aby mohol privolať hliadku polície, použil proti poškodenému zbraň, lebo aj skladací nôž je treba považovať za vec, ktorou možno urobiť útok proti telu dôraznejším. Možno ním spôsobiť bodnú alebo reznú ranu na tele. Obvinený ho použil tak, že mieril ním na poškodeného z krátkej vzdialenosti 1 až 1,5 metra, teda blízko na dosah tela poškodeného, aby zvýraznil hrozbu bezprostredného násillia, pričom súčasne poškodeného vyzýval, aby mu dal peniaze. Obvinený vykonal útok vecou, ktorá robila útok proti telu dôraznejším.

Právne irelevantnou dovolacou námietkou potom bolo tvrdenie obvineného, že sa nedá určiť, čo bolo dôvodom úteku poškodeného, či to bolo preto, že šiel zavolať políciu, alebo z obavy pred jeho útokom s nožom. V skutkovej vete napadnutého rozhodnutia je ustálené, že poškodený utiekol, aby mohol privolať hliadku polície. Na právnej kvalifikácii skutku nemôže nič zmeniť to, či poškodený v danej situácii sa rozhodol utiecť pred útokom poškodeného, s úmyslom hneď ísť privolať hliadku polície, ktorej oznámil skutok, alebo by oznámenie o skutku urobil neskôr. Trestný čin bol už predtým obvineným dokonaný, použitím hrozby bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

Nôž bol obvinenému krátko po spáchaní skutku zaistený a je bližšie popísaný v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa. Išlo podľa popisu poškodeného na hlavnom pojednávaní o vreckový nožík s dĺžkou čepele 6 až 7 cm. Zodpovedá to tomu, ako je tento predmet bližšie označený v zázname o jeho vzatí do úschovy, po jeho zaistení obvinenému.

Ak niektoré skutkové okolnosti významné pre právne posúdenie skutku sú bližšie špecifikované v odôvodnení rozsudku a možno na základe nich urobiť zodpovedajúci právny záver, týkajúci sa kvalifikačného znaku trestného činu, nejde o dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ak z rozhodnutia ako celku vyplýva, že právna kvalifikácia skutku je správna. Preto keď v danom prípade v skutkovej vete napadnutého rozsudku je uvedené, že na útok bol obvineným použitý vreckový nožík a ten je bližšie popísaný v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa a v ňom je dostatočne vysvetlená právna kvalifikácia skutku, že išlo o trestný čin spáchaný so zbraňou, s čím sa stotožnil súd druhého stupňa, nemožno priznať existenciu vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto na neverejnom zasadnutí uznesením podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. P. odmietol, nakoľko je zrejmé, že neboli splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 Tr. poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

Bratislave 14. mája 2009

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová